

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W BYDGOSZCZY

ul. Jagiellońska 34, 85-097 Bydgoszcz
tel. (052) 345-56-44, Fax (052) 345-56-17
e-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 30.07.2004 r.

Znak: RBG-430-07/04/AB

Wg rozdzielnika

Decyzja Nr RBG 22/2004

- I. Na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 104 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t. jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 z późn. zmianami – zwana dalej ustawą) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i §6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 18 poz. 172), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

nakłada się na Józefa Jaźwińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Produkcyjne Radio Taxi „Express” Józef Jaźwiński, Elżbieta Jaźwińska w Bydgoszczy karę pieniężną w wysokości 2.000 zł (słownie: dwa tysiące złotych), płatną do Budżetu Państwa,

za naruszenie zakazu określonego w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy – stosownie do decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr RBG 31/2003 z dnia 19.12.2003 r.;

- II. Na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 104 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t. jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 z późn. zmianami – zwana dalej ustawą) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i §6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 18 poz. 172), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

nakłada się na Elżbietę Jaźwińską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Produkcyjne Radio Taxi „Express” Józef Jaźwiński, Elżbieta Jaźwińska w Bydgoszczy karę pieniężną w wysokości 2.000 zł (słownie: dwa tysiące złotych), płatną do Budżetu Państwa,

za naruszenie zakazu określonego w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy – stosownie do decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr RBG 31/2003 z dnia 19.12.2003 r.

Uzasadnienie

Decyzją nr RBG 31/2003 z dnia 19.12.2003 r. wydaną w postępowaniu o sygn. akt RBG-531-00028/02/AB Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – w pkt I – uznał za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, praktykę:

1. Spółdzielni Transportowej Radio Taxi „Zrzeszeni” z siedzibą w Bydgoszczy;
2. Andrzeja Pokrątką prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Radio-Taxi-Mercedes Andrzej Pokrątką w Bydgoszczy;
3. Józefa Jaźwińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Produkcyjne Radio Taxi „Express” Józef Jaźwiński, Elżbieta Jaźwińska w Bydgoszczy;
4. Elżbiety Jaźwińskiej prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Produkcyjne Radio Taxi „Express” Józef Jaźwiński, Elżbieta Jaźwińska w Bydgoszczy;
5. Andrzeja Lipińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Miejskie Przedsiębiorstwo Taksówkowe „Radio Taxi Łuczniczka” Andrzej Lipiński w Bydgoszczy,

polegającą na zawarciu zakazanego porozumienia, którego celem oraz skutkiem jest ograniczenie konkurencji na rynku indywidualnego przewozu osób taksówkami w Mieście Bydgoszczy, polegającego na bezpośrednim ustaleniu jednolitych opłat za przejazd taksówką – opłata początkowa i opłata za 1 km w taryfie dziennej i nakazał zaniechanie jej stosowania.

W pkt II sentencji decyzji, o której mowa, Prezes Urzędu uznał za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, praktykę:

1. Spółdzielni Radio Taxi „Komfort” z siedzibą w Bydgoszczy;
2. Bogdana Karnowskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Bogdan Karnowski w Bydgoszczy (nazwa handlowa Tele Radio Taxi);
3. Krystyny Karnowskiej prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Krystyna Karnowska w Bydgoszczy (nazwa handlowa Tele Radio Taxi),

polegającą na zawarciu zakazanego porozumienia, którego celem oraz skutkiem jest ograniczenie konkurencji na rynku indywidualnego przewozu osób taksówkami w Mieście Bydgoszczy, polegającego na bezpośrednim ustaleniu jednolitych opłat za przejazd taksówką – opłata początkowa i opłata za 1 km w taryfie dziennej i stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem 14.03.2003 r.

W pkt III Prezes Urzędu wyłączył do odrębnego postępowania o nowej sygnaturze RBG-531-07/03/AB kwestię nałożenia kary pieniężnej – za naruszenie zakazu określonego w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy – na:

1. Spółdzielnię Transportową Radio Taxi „Zrzeszeni” z siedzibą w Bydgoszczy;
2. Andrzeja Pokrątkę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Radio-Taxi-Mercedes Andrzej Pokrątkę w Bydgoszczy;
3. Józefa Jaźwińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Produkcyjne Radio Taxi „Express” Józef Jaźwiński, Elżbieta Jaźwińska w Bydgoszczy;
4. Elżbietę Jaźwińską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Produkcyjne Radio Taxi „Express” Józef Jaźwiński, Elżbieta Jaźwińska w Bydgoszczy;
5. Andrzeja Lipińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Miejskie Przedsiębiorstwo Taksówkowe „Radio Taxi Łuczniczka” Andrzej Lipiński w Bydgoszczy;
6. Spółdzielnię Radio Taxi „Komfort” z siedzibą w Bydgoszczy;
7. Bogdana Karnowskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Bogdan Karnowski w Bydgoszczy (nazwa handlowa Tele Radio Taxi);
8. Krystynę Karnowską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Krystyna Karnowska w Bydgoszczy (nazwa handlowa Tele Radio Taxi).

W toku postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, Prezes Urzędu wystąpił do uczestników kartelu cenowego z wezwaniem do udzielenia informacji o wysokości przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary (2003 r.).

W odpowiedzi, pismami z dnia 17.02.2004 r. Józef Jaźwiński i Elżbieta Jaźwińska (zwani dalej także uczestnikami, bądź przedsiębiorcami) poinformowali, że w celu wykonania decyzji Nr RBG 31/2003, od marca 2003 r. nie podnieśli stawki za usługi przewozowe taksówkami osobowymi, która wynosi 5 zł za pierwszy kilometr i 1,78 zł, bądź 1,80 zł za każdy następny.

Pismem z dnia 17.04.2004 r. przedsiębiorcy poinformowali, że ich łączny przychód wyniósł w roku 2003 (wg wskazań kasy fiskalnej) 172.460,99 zł. Następnie, pismem z dnia 30.04.2004 r. uzupełniająco wyjaśnili, że uczestniczą w zyskach i stratach w równych częściach.

Powyższe pozwoliło na zamknięcie postępowania dowodowego.

W świetle zebranego materiału dowodowego oraz informacji znanych organowi antymonopolowemu z urzędu (sprawa sygn. akt RBG-531-00028/02/AB), Prezes Urzędu dokonał następujących ustaleń faktycznych:

1. Pismem z dnia 17.09.2002 r. Józef Jaźwiński i Elżbieta Jaźwińska zawiadomili Prezesa Urzędu o praktyce spotkań przedstawicieli firm taksówkowych z terenu Bydgoszczy, których przedmiotem było zrównanie cen za usługi taksówkowe. Konsekwencją zawiadomienia było wszczęcie postępowania wyjaśniającego, a następnie antymonopolowego, w toku którego twierdzenie to zyskało potwierdzenie i skutkowało wydaniem decyzji Nr RBG 31/2003 z dnia 19.12.2003 r.
2. Józef Jaźwiński i Elżbieta Jaźwińska prowadzący wspólnie – począwszy od sierpnia 2003 r. formalnie jako spółka cywilna – działalność pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Produkcyjne Radio Taxi „Express” Józef Jaźwiński, Elżbieta Jaźwińska, byli uczestnikami kartelu cenowego ustalonego decyzją nr RBG 31/2003 z dnia 19.12.2003 r. Zostali przy tym zakwalifikowani przez Prezesa Urzędu do grupy przedsiębiorców, których dotyczy pkt I tej decyzji, tj. nakaz zaniechania stosowania praktyki polegającej na zawarciu zakazanego porozumienia, którego celem oraz skutkiem jest ograniczenie konkurencji na rynku indywidualnego przewozu osób

taksówkami w Mieście Bydgoszczy, polegającego na bezpośrednim ustaleniu jednolitych opłat za przejazd taksówką – opłata początkowa i opłata za 1 km w taryfie dziennej (art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy).

3. Przedsiębiorcy odwołali się od decyzji, o której mowa powyżej, podnosząc zarzut naruszenia przez Prezesa Urzędu art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, poprzez przyjęcie, że byli oni uczestnikami niedozwolonego porozumienia cenowego. Zdaniem Józefa Jaźwińskiego i Elżbiety Jaźwińskiej, zastosowanie przez nich w zasadzie ujednoczonych cen było akceptacją zwyczaju ustalonego przez innych przewoźników, którzy stali na jego straży i wywierali na Józefa Jaźwińskiego i Elżbietę Jaźwińską naciski zmierzające do likwidacji stosowanych przez nich zniżek na przejazdy.
4. Józef Jaźwiński i Elżbieta Jaźwińska osiągnęli w roku 2003 przychód – w rozumieniu art. 101 ust. 1 ustawy – na łączną kwotę 172.460,99 zł (słownie: sto siedemdziesiąt dwa tysiące czterysta sześćdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy), przy czym każde z nich partycypowało w połowie tej kwoty, tj. 86.230,50 zł (osiemdziesiąt sześć tysięcy dwieście trzydzieści złotych pięćdziesiąt groszy).

Oceniając przedstawiony stan faktyczny organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy (treść po zmianach dokonanych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz o zmianie niektórych innych ustaw Dz.U. z 2004 r. Nr 93, poz. 891), *Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie: 1) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 5, w zakresie niewylączonym na podstawie art. 6 i 7, lub naruszenia określonego w art. 8.*

Zgodnie z powyższym, ustalenie przez Prezesa Urzędu w drodze decyzji – na podstawie art. 9, bądź art. 10 ustawy – dopuszczenia się przez przedsiębiorcę naruszenia zakazu określonego w art. 5 ustawy (zakaz porozumień antykonkurencyjnych) otwiera drogę do wydania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej. O fakcie nałożenia kary oraz jej wysokości decyduje w konkretnym przypadku Prezes Urzędu, kierując się przy ustalaniu wysokości kary zasadami określonymi w art. 104 ustawy, tj. uwzględniając między innymi okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy.

Rozstrzygając kwestię samej zasadności nałożenia kary pieniężnej w niniejszej sprawie (art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy: *Prezes Urzędu może nałożyć, w drodze decyzji, karę pieniężną...*), Prezes Urzędu miał na uwadze, że kartel cenowy jest uznawany zarówno w orzecznictwie (własnym oraz Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów), jak i w doktrynie za jedno z najcięższych naruszeń zakazu praktyk ograniczających konkurencję. Cena za przejazd taksówką ma bowiem największy wpływ na wybór oferty przez konsumentów (pasażerów) i najsilniej oddziałuje na konkurencyjne zależności pomiędzy uczestnikami rynku przewozów osób taksówkami. Należało również uwzględnić długotrwałość zakazanej praktyki oraz fakt ponownego uzgodnienia stosowanych cen już w trakcie prowadzonego postępowania antymonopolowego, który przesądził, iż do uczestników niniejszego postępowania wystosowany został nakaz zaniechania praktyki, w odróżnieniu od trójki uczestników pierwotnej zмовы, co do których stwierdzono zaniechanie stosowania niedozwolonej praktyki (pkt II decyzji Nr RBG 31/2003).

Rokiem rozliczeniowym uczestników jest rok kalendarzowy i zgodnie z ich oświadczeniem, uzyskali oni (każde z nich) w roku 2003 przychód w wysokości 86.230,50 zł

(1/2 z kwoty 172.460,99 zł). Tak więc, górną granicą braną pod uwagę przy nałożeniu kary pieniężnej było zgodnie z art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy 10% z tej kwoty, czyli suma 8.623,05 zł.

Decydując o karze pieniężnej, Prezes Urzędu traktuje uczestników niniejszego postępowania jednolicie, mając na uwadze, że prowadzili oni w okresie stwierdzonej praktyki antykonkurencyjnej wspólną działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej i występowali z tożsamą argumentacją dotyczącą stawianych im zarzutów.

Rozstrzygając o wysokości sankcji, Prezes Urzędu miał na uwadze:

1. z jednej strony (argumenty na rzecz ustalenia kary na wyższym poziomie):
 - ciężar gatunkowy zachowania uczestników, którego celem i skutkiem było istotne ograniczenie (bliskie wyłączeniu) konkurencji na rynku właściwym. Nie zmienia tego wola stosowania zniżek, która zdaniem uczestników była przesłanką wystąpienia do Prezesa Urzędu z zawiadomieniem o naciskach ze strony innych przedsiębiorców, gdyż upusty są stosowane jedynie okresowo, w niektórych szczególnych sytuacjach, a podstawą dla ich wyliczenia są każdorazowo stawki bazowe, na podstawie których ustalana jest opłata za przejazd;
 - bezpośredni skutek antykonsumencki zawartego kartelu cenowego;
 - długotrwałość praktyki, która w przypadku uczestników trwała począwszy od 4-8.04.2001 r. aż do zamknięcia postępowania antymonopolowego z dniem 15.11.2003 r. W tym miejscu, Prezes Urzędu ponownie podkreśla, że fakt stosowania przez korporację Express stawki za 1 km niższej o dwa grosze (1,78 zł) od stawki wprowadzonej przez pozostałych uczestników porozumienia z 2003 r. (1,80 zł) nie mogło stanowić wystarczającej przesłanki wyłączenia jej z grona uczestników kartelu. Tym samym, aktualne jest ustalenie decyzji Nr RBG 31/2003, iż na dzień zakończenia postępowania o sygn. akt RBG-531-00028/02/AB Józef Jaźwiński i Elżbieta Jaźwińska byli uczestnikami niedozwolonego porozumienia cenowego;
2. z drugiej strony (argumenty na rzecz ustalenia kary na niższym niż maksymalny poziom):
 - w pierwszym rzędzie należy podkreślić, że uczestnicy byli autorami zawiadomienia, które w praktyce umożliwiło Prezesowi Urzędu skuteczne prowadzenie postępowania antymonopolowego i wydanie decyzji nakazującej zaniechanie praktyki antykonkurencyjnej o destrukcyjnym wpływie na rynek przewozów osób taksówkami. Faktu tego nie zmienia motywacja wystąpienia przedsiębiorców, których zamiarem było niewątpliwie „uderzenie” za pośrednictwem organu antymonopolowego w swoich najgroźniejszych konkurentów na rynku. Nieudolność tego zamiaru wynikała z faktu błędnego założenia, że niedozwolone z punktu widzenia prawa antymonopolowego jest wywieranie przez część z uczestników kartelu nacisków na pozostałych jego członków w celu wykonania postanowień niedozwolonego porozumienia, natomiast same jego zawarcie nie jest zabronione, a stanowi jedynie przejaw zwyczaju panującego na rynku;
 - zawiadomienia, o którym mowa powyżej, nie można traktować jako wypełniającego przesłanki działań określonych w art. 103a ustawy, zgodnie z którym Prezes Urzędu odstępuje od nałożenia kary jeżeli przedsiębiorca *1) jako pierwszy z uczestników porozumienia: a) dostarczy Prezesowi Urzędu informację o istnieniu zakazanego porozumienia, wystarczającą do wszczęcia postępowania antymonopolowego lub b) przedstawi Prezesowi Urzędu, z własnej inicjatywy, dowód umożliwiający wydanie decyzji, o której mowa w art. 9 lub art. 10, jeżeli Prezes Urzędu nie posiadał w tym czasie informacji i dowodów wystarczających do wszczęcia postępowania antymonopolowego lub wydania decyzji, o której mowa w art. 9 lub art. 10; 2) współpracuje z Prezesem Urzędu w toku postępowania w pełnym zakresie, dostarczając*

niezwłocznie wszelkie dowody, którymi dysponuje, albo którymi może dysponować i udzielając niezwłocznie wszelkich informacji związanych ze sprawą, z własnej inicjatywy lub na żądanie Prezesa Urzędu; 3) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu nie później, niż w dniu poinformowania Prezesa Urzędu o istnieniu porozumienia lub przedstawienia dowodu, o którym mowa w pkt 1 lit. b; 4) nie był inicjatorem zawarcia porozumienia i nie nakłaniał innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu (art. 103a ust. 1 ustawy), gdyż uczestnicy nie zaprzestali uczestnictwa w porozumieniu najpóźniej do dnia powiadomienia Prezesa Urzędu o jego istnieniu. Mimo tego, zasadnym jest uznanie, że sankcja ich dotycząca nie może przewyższać kar pieniężnych nałożonych na innych uczestników porozumienia wskazanych w pkt I sentencji decyzji Nr RBG 31/2003, którzy w żaden sposób nie przyczynili się do jego wykrycia;

- ponadto, Prezes Urzędu musiał uwzględnić, iż kara pieniężna nałożona na uczestników faktycznie uderzy w taksówkarzy współpracujących z korporacją Express i pogorszy warunki ich konkurowania na trudnym obecnie rynku (znaczny spadek ilości wydanych licencji na przewóz taksówką do 1124 na koniec roku 2003 – informacja znana organowi antymonopolowemu z urzędu ze sprawy sygn. akt RBG-076-08/04/AB), co z kolei może prowadzić do nadmiernego ograniczenia podaży i uderzyć w konsumentów;
- znaczenie ma również ta okoliczność, iż karani przedsiębiorcy prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, co oznacza, iż nałożenie na nich kar pieniężnych nominalnie odpowiadających wysokości kar nałożonych na innych uczestników porozumienia, prowadziłoby do zwiększonej represyjności kary łącznej – faktycznie byłaby ona dwukrotnie wyższa. Tym samym, w celu zachowania zbliżonej represyjności, należy obniżyć wysokość kar należnych indywidualnie od Józefa Jaźwińskiego i Elżbiety Jaźwińskiej.

Tym samym, zasadnym jest nałożenie na Józefa Jaźwińskiego i Elżbietę Jaźwińską kar pieniężnych w wysokości 2.000 zł (odpowiednio pkt I i pkt II sentencji decyzji). W ocenie Prezesa Urzędu, kara w wymierzonej wysokości spełni swoje zadania represyjne oraz prewencyjne, stanowiąc ok. 23% maksymalnego jej wymiaru.

Kwotę 2.000 zł z tytułu kary pieniężnej Józef Jaźwiński, oraz tożsamą kwotę Elżbieta Jaźwińska, winni uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, który nie może upłynąć wcześniej niż w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji nr RBG 31/2003 z dnia 19.12.2003 r. (decyzja ta rozstrzyga kwestię wstępną – istotę sprawy), do Budżetu Państwa – na rachunek:

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
NBP O/O Warszawa
51101010100078782231000000

W razie nie uiszczenia kary w terminie jak wyżej, zostanie ona ściągana w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji.

Stosownie do art. 78 ust. 1 ustawy i art. 479²⁸ §2 k.p.c. od decyzji niniejszej przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Odwołanie należy przesłać na adres Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Bydgoszczy.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Andrzej Chajęcki
Dyrektor Delegatury UOKiK
w Bydgoszczy

Otrzymują:

1. Józef Jaźwiński
P.H.U.P. Radio Taxi „Express”
ul. Bołtucia 2/30
85-791 Bydgoszcz
2. Elżbieta Jaźwińska
P.H.U.P. Radio Taxi „Express”
ul. Bołtucia 2/30
85-791 Bydgoszcz